

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

УЛСЫН НЭГДҮГЭЭР ТӨВ ЭМНЭЛГИЙН 2022 ОНЫ САНХҮҮГИЙН
ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН АУДИТЫН ТАЙЛАН

АУДИТЫН КОД: СНАГ-2023/357/НА-СТА-ТШЗ

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг
дараах хаягаар авна уу.

Санхүү-Нийцлийн аудитын газрын захирал,
тэргүүлэх аудитор: Ц.Наранчимэг
Утас: 261665 Цахим хаяг: naranchimegts@audit.gov.mn
Аудитын менежер Ч.Болд
Утас: 260512 Цахим хаяг: boldch@audit.gov.mn
Аудитор А.Баясгалан
Утас: 261628 Цахим хаяг: bayasgalana@audit.gov.mn
Аудитыг гэрээгээр гүйцэтгэсэн "Баян суварга Аудит" ХХК-
ийн захирал С.Должинсүрэн
Утас: 99126723 Цахим хаяг: doljinsuren9@yahoo.com

Улаанбаатар хот
2023 он

АГУУЛГА

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ		
2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ		4
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА		14
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа		14
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин		14
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал		15
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд		16
3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв		16
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН		18
4.1 Ерөнхий зүйл		18
4.2 Материаллаг байдал		18
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт		18
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал		19
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт		20
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал		20
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ		20
5.1 Албан шаардлага		21
5.2 Зөвлөмж		21
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ		23

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
НБББББ	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг
ТБОНӨТХ	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль
ТБОНӨХБАҮХТХ	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газар
ТУЗ	Төлөөлөн удирдах зөвлөл
УНТЭ	Улсын нэгдүгээр төв эмнэлэг
ЭМД	Эрүүл мэндийн даатгал
ЭМДҮЗ	Эрүүл мэндийн даатгалын үндэсний зөвлөл
ЭМДЕГ	Эрүүл мэндийн даатгалын ерөнхий газар
ЭМС	Эрүүл мэндийн сайд
ЭМЯ	

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас: 26 04-37, Факс: 51-26-42-30
E-mail: info@audit.gov.mn

УЛСЫН НЭГДҮГЭЭР ТӨВ ЭМНЭЛГИЙН
ЕРӨНХИЙ ЗАХИРЛЫН АЛБАН ҮҮРГИЙГ
ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ
Б.ХИШИГЖАРГАЛ ТАНАА

2023.02.20 № 07/334
танай _____ -ны № _____ -т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Улсын нэгдүгээр төв эмнэлгийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Улсын нэгдүгээр төв эмнэлгийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлын онцолсон хэсэг

Тайлант оны эцэст мөнгөн хөрөнгийн дансны үлдэгдэл 5,092,874.2 мянган төгрөг болж өссөн нь нэг талаас эрүүл мэндийн салбарт гүйцэтгэлийн санхүүжилтийг хэрэгжүүлсний үр нөлөө, нөгөө талаас цар тахлын нөлөө буурч эмнэлгийн тусламж үйлчилгээг хэвийн явуулах болсонтой холбоотой байна.

Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас нэн шаардлагатай тусламж үйлчилгээг бүрэн санхүүжүүлсний үр дүнд тус эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний чанар, хүртээмж, санхүүгийн менежмент сайжирч, хөрөнгө оруулалт нэмэгдэх, эмч, эмнэлгийн ажилчдын цалин хөлс, нийгмийн хамгаалал, орчин нөхцөлийг сайжруулах боломж бүрдсэн байна.

Аудитын гол асуудал

Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас гүйцэтгэлээр нэхэмжилсэн орлогоос 3,018,736.0 мянган төгрөг программын хасалт, эмчийн хасалт гэсэн шалтгааны улмаас дутуу шилжиж орсон нь Эрүүл мэндийн даатгалын Үндэсний зөвлөлийн холбогдох тогтоолыг баримтлан ажиллаагүйтэй холбоотой байна.

Z:\Yawsan_Bichig\2023\0220 SNAG-33 Docx

0001050531

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 12 зорилтын хүрээнд 98 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөснөөс 88.4 хувийн гүйцэтгэлтэй гэж тайлагнасан байна. Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

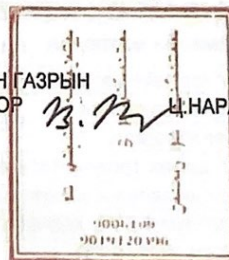
Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБООС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

САНХҮҮ-НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Z:\Yawsan_Bichgi\2023\0220 SNAQ-33 Docx

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Тайлант хугацаа: 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	16,044,631,472.52	19,456,226,427.60
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	52,005,723.47	5,092,874,182.93
312	Банканд байгаа бэлэн мөнгө	52,005,723.47	5,092,874,182.93
3121	Төгрөг	52,005,723.47	5,092,874,182.93
31211	Төрийн сангийн харилцах		5,079,942,857.50
31214	Замд яваа мөнгөн хөрөнгө	-	8,251,325.43
31215	Арилжааны банк дахь харилцах	-	4,680,000.00
33	АВЛАГА	9,150,812,630.58	3,272,550,733.85
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	678,798.13	330,000.00
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	9,035,448,115.69	3,151,991,250.00
33300	Сургалтын авлага	-	81,021,600.00
335	Бусад авлага	114,685,716.76	39,207,883.85
3351	Байгууллагаас авах авлага	114,685,716.76	39,207,883.85
34	УРЬДЧИЛГАА	-	209,555,857.00
3471	Урьдчилгаа тооцоо	-	209,555,857.00
34713	Урьдчилгаа төлбөр	-	209,555,857.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	6,841,813,118.47	10,881,245,653.82
351	Түүхий эд материал	2,137,097,638.95	6,391,883,666.79
35130	Эм боох материал	2,137,097,638.95	6,391,883,666.52
35470	Бусад хангамжийн материал	4,391,708,654.79	4,032,596,019.31
354	Хангамжийн материал	313,006,824.73	456,765,967.72
35410	Бичиг хэргийн материал	3,424,217.10	12,352,004.31
35420	Аж ахуйн материал	1,744,451.48	16,122,527.98
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	304,347,479.36	416,049,397.78
35440	Түлш, шатах тослох материал	3,490,676.79	5,773,637.65
35450	Барилгын засварын материал	-	6,468,400.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	50,831,617,796.40	57,352,264,720.23
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	50,831,617,796.40	57,352,264,720.23
392	Биет хөрөнгө	49,964,210,557.03	56,497,898,061.31
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	25,528,683,929.49	26,646,737,429.49
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,287,402,326.00)	(1,765,555,891.51)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	204,386,416.00	336,623,416.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(190,979,762.95)	(203,643,427.50)
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	61,471,644,643.16	70,102,256,734.14
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(36,373,461,799.82)	(40,761,929,232.96)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	1,069,498,726.26	1,049,415,554.33
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(561,372,455.48)	(624,907,905.69)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	291,311,791.71	1,960,121,366.71
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(188,098,605.34)	(241,219,981.70)
393	Биет бус хөрөнгө	867,407,239.37	854,366,658.92
39301	Програм хангамж	124,191,903.00	122,891,903.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(87,169,763.63)	(98,910,344.08)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	830,385,100.00	830,385,100.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	66,876,249,268.92	76,808,491,147.83

4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР		
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	7,802,218,386.87	1,631,476,952.74
412	Богино хугацаат зээлийн өглөг	7,791,119,274.87	1,631,476,952.74
4121	Төгрөг	31,554,151.45	29,200,596.85
41211	Засгийн газрын байгууллага, бусад шатны төсөв	31,554,151.45	29,200,596.85
413	Өглөг	31,554,151.45	29,200,596.85
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	7,759,565,123.42	1,282,280,919.89
4136	Бусад өглөг	55,852,913.54	123,576.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	7,703,712,209.88	1,282,157,343.89
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	7,703,712,209.88	1,281,453,343.89
414	Урьдчилж орсон орлого	-	704,000.00
41440	Бусад урьдчилж орсон орлого	10,000,000.00	319,995,436.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	10,000,000.00	319,995,436.00
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	59,075,129,994.05	75,177,014,195.09
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	59,075,129,994.05	75,177,014,195.09
51101	Өмч: - төрийн	21,376,629,291.33	21,376,629,291.33
512	Хуримтлагдсан үр дүн	28,283,906,769.58	44,385,790,970.62
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	18,453,282,768.04	28,283,906,769.58
51220	Тайлант үеийн үр дүн	9,830,624,001.54	16,101,884,201.04
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	9,414,593,933.14	9,414,593,933.14
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	66,876,249,268.92	76,808,491,147.83

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	/төгрөгөөр/ Тайлант он
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	74,515,615,058.08	96,631,990,439.1
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	24,518,463,321.39	22,226,997,274.3
120	Нийтлэг татварын бус орлого	24,518,463,321.39	22,226,997,274.3
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	24,518,463,321.39	22,226,997,274.3
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	3,550,692,612.00	5,274,194,705.43
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Үндсэн хөрөнгө	11,829,935,878.81	11,029,585,648.3
1200046	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Бараа материал	4,045,335,960.48	1,874,732,941.79
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	5,092,498,870.1	4,048,483,978.86
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	49,997,151,736.69	74,404,993,164.72
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	11,196,000.00	-
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	11,196,000.00	-
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	49,985,955,736.69	74,404,993,164.72
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	49,985,955,736.69	74,404,993,164.72
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	64,684,991,056.54	80,530,106,238.06
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	64,686,533,133.43	80,517,553,618.14
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	63,556,954,137.43	79,599,890,155.79
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	17,750,655,776.59	22,795,745,639.54
210101	Үндсэн цалин	8,972,490,964.23	12,637,768,989.82
210102	Нэмэгдэл	7,013,333,285.36	7,345,481,685.94
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	1,113,236,873.00	861,475,000.00
210104	Урамшуулал	651,594,654.00	1,951,019,963.78
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	2,354,043,178.18	2,885,196,751.94
210201	Тэтгэврийн даатгал	1,662,901,090.16	1,924,437,318.59
210202	Тэтгэмжийн даатгал	178,660,673.91	232,970,057.37
210203	ҮОМШ өвчний даатгал	139,017,487.54	183,630,771.57
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	33,618,301.76	45,024,978.07
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	339,845,624.81	499,133,626.34
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	1,170,191,039.08	1,242,195,844.05
210301	Гэрэл цахилгаан	552,995,179.13	646,204,430.82
210302	Түлш, халаалт	239,317,418.39	197,509,271.23
210303	Цэвэр, бохир ус	377,878,441.56	398,482,142.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	717,145,533.46	1,795,431,803.97
210401	Бичиг хэрэг	105,727,565.74	161,093,384.39
210402	Тээвэр, шатахуун	38,409,095.98	43,439,166.14
210403	Шуудан холбоо, интернэтийн төлбөр	27,495,739.39	25,331,521.93
210404	Ном, хэвлэл	-	2,600,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	541,295,562.35	601,033,382.90
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,217,570.00	961,934,348.61
2105	Нормативт зардал	34,449,557,374.46	36,918,377,145.51
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	33,727,186,874.46	35,715,413,970.59
210502	Хоол, Хүнс	722,370,500.00	1,177,338,620.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	-	25,624,554.92
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	642,665,871.50	1,410,028,805.83

Улсын нэгдүгээр төв эмнэлгийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210601	Багаж, техник хэрэгсэл	-	4,980,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэгсэл	-	4,650,000.00
210604	Урсгал засвар	-	4,650,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	642,665,871.50	1,400,398,805.83
210701	Гадаад албан томилолт	36,111,400.00	16,820,100.00
210702	Дотоод албан томилолт	25,000,000.00	0.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	11,111,400.00	16,820,100.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	436,990,296.00	6,417,975,240.30
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	403,927,092.00	6,349,817,997.30
210803	Даатгалын үйлчилгээ	9,900,000.00	12,000,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	4,294,056.00	2,392,990.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	488,108.00	450,945.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	110,000.00
210807	Газрын төлбөр	13,000,000.00	47,822,268.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,381,040.00	5,381,040.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,999,593,668.16	6,118,118,824.65
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл хорогдлын зардал	496,691,933.73	200,102,689.93
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	5,502,901,734.43	5,918,016,134.72
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,129,578,996.00	917,663,462.35
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	-	323,462.35
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,129,578,996.00	917,340,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	(1,542,076.89)	12,552,619.92
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	(1,542,076.89)	12,552,619.92
223001	Бусад хөрөнгө	(1,542,076.89)	12,552,619.92
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	9,830,624,001.54	16,101,884,201.04
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	9,830,624,001.54	16,101,884,201.04

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Тайлант хугацаа: 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	/төгсгөөр/ Тайлант он
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	49,537,131,154.34	90,410,825,496.61
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	8,586,623,533.34	10,122,375,466.2
120	Нийтлэг татварын бус орлого	8,586,623,533.34	10,122,375,466.2
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	8,586,623,533.34	10,122,375,466.2
1200041	Төсөвт байгууллагын ажил үйлчилгээний орлого	3,692,087,940.00	4,979,330,026.66
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлого	4,894,535,593.34	5,143,045,439.54
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	40,950,507,621.00	80,288,450,030.41
131002	Засгийн газрын, Засаг даргын нөөц хөрөнгийн санхүүжилт	1,190,000,000.00	-
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	39,760,507,621.00	80,288,450,030.41
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	39,760,507,621.00	80,288,450,030.41
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	49,087,316,617.87	84,183,679,608.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	49,087,316,617.87	84,183,679,608.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	47,957,449,621.87	82,980,152,634.00
2101	Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил	17,436,952,457.86	22,742,813,807.12
210101	Үндсэн цалин	8,904,783,330.10	12,566,260,994.98
210102	Нэмэгдэл	6,727,824,558.19	7,377,549,646.66
210103	Унаа хоолны Хөнгөлөлт	915,650,850.43	857,413,378.02
210104	Урамшуулал	888,693,719.14	1,941,589,787.46
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	2,330,041,118.70	2,859,631,943.77
210201	Тэтгэврийн даатгал	1,766,680,327.70	1,957,418,689.30
210202	Тэтгэмжийн даатгал	140,840,368.00	230,284,591.90
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	112,672,066.60	226,539,599.17
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	28,168,240.40	44,448,972.79
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	281,680,116.00	400,940,090.61

2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	1,177,552,303.08	1,166,952,313.17
210301	Гэрэл, цахилгаан	552,995,179.13	637,598,120.82
210302	Түлш, халаалт	243,111,382.39	170,123,240.35
210303	Цэвэр, бохир ус	381,445,741.56	357,490,952.00
210304	Байрны түрээс	-	1,740,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	353,597,919.39	543,084,368.09
210401	Бичиг хэрэг	31,639,729.80	94,025,872.60
210402	Тээвэр, шатахуун	33,500,000.00	47,381,529.08
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	28,997,449.59	20,547,295.47
210404	Ном, хэвлэл	-	2,600,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	207,095,960.00	288,863,889.74
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	52,364,780.00	89,665,981.20
2105	Нормативт зардал	25,056,181,653.00	47,297,401,657.06
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	24,419,403,153.00	46,127,204,009.06
210502	Хоол, хүнс	602,889,000.00	1,065,617,698.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	33,889,500.00	104,579,950.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	449,489,097.78	1,727,154,990.41
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	74,848,039.49	327,616,755.04
210602	Тавилга	19,330,746.00	5,770,050.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	-	4,650,000.00
210604	Урсгал засвар	355,310,312.29	1,389,118,185.37
2107	Томилолт, зочны зардал	39,117,600.00	15,700,100.00
210701	Гадаад албан томилолт	32,278,400.00	-
210702	Дотоод албан томилолт	6,839,200.00	15,700,100.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	335,002,695.00	6,240,724,179.07
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	284,530,491.00	6,186,090,469.07
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	9,900,000.00	12,000,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	4,294,056.00	2,123,500.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	488,108.00	478,845.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	-	110,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	13,000,000.00	11,000,000.00

210807	Газрын төлбөр	5,381,040.00	5,381,040.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	17,409,000.00	23,540,325.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	779,514,777.06	386,689,275.31
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	779,514,777.06	386,689,275.31
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,129,866,996.00	1,203,526,974.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,129,866,996.00	1,203,526,974.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	-	295,886,974.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,129,866,996.00	907,640,000.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	433,393,804.40	6,227,145,888.61
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	397,808,813.00	1,186,277,429.15
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	397,808,813.00	1,186,277,429.15
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	397,808,813.00	1,186,277,429.15
223001	Бусад хөрөнгө	397,808,813.00	1,186,277,429.15
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(397,808,813.00)	(1,186,277,429.15)
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	52,005,723.47	5,040,868,459.46
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	52,005,723.47
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	52,005,723.47	5,092,874,182.93

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан үр дүн	/төгрөгөөр/	
				Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн	
2020 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	21,376,629,291.33	9,414,593,933.14	18,453,282,768.04	49,244,505,992.5	
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	21,376,629,291.33	9,414,593,933.14	18,453,282,768.04	49,244,505,992.5	
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	9,830,624,001.54	9,830,624,001.54	
2021 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	21,376,629,291.33	9,414,593,933.14	28,283,906,769.5	59,075,129,994.05	
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	21,376,629,291.33	9,414,593,933.14	28,283,906,769.58	59,075,129,994.05	
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	16,101,884,201.04	16,101,884,201.04	
2022 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	21,376,629,291.33	9,414,593,933.14	44,385,790,970.62	75,177,014,195.09	

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	/төгрөгөөр/	
			Зөрүү	Хувь
НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	84,413,966,000.00	85,369,957,037.15	955,991,037.15	101.1
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	84,413,966,000.00	85,369,957,037.15	955,991,037.15	101.1
БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	82,842,932,900.00	84,166,430,063.15	1,323,497,163.15	101.8
Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	22,961,965,900.00	22,742,813,807.12	(219,152,092.88)	99.0
Үндсэн цалин	13,043,771,300.00	12,566,260,994.98	(477,510,305.02)	96.3
Нэмэгдэл	7,343,360,700.00	7,377,549,646.66	34,188,946.66	100.5
Унаа хоолны хөнгөлөлт	1,103,520,000.00	857,413,378.02	(246,106,621.98)	77.7
Урамшуулал	1,471,313,900.00	1,941,589,787.46	470,275,887.46	132.0
Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	2,884,523,700.00	2,859,631,943.77	(24,891,756.23)	99.1
Тэтгэврийн даатгал	2,258,198,400.00	1,957,418,689.30	(300,779,710.70)	86.7
Тэтгэмжийн даатгал	156,501,700.00	230,284,591.90	73,782,891.90	147.1
ҮОМШӨ-ний даатгал	125,579,200.00	226,539,599.17	100,960,399.17	180.4
Ажилгүйдлийн даатгал	31,240,900.00	44,448,972.79	13,208,072.79	142.3
Эрүүл мэндийн даатгал	313,003,500.00	400,940,090.61	87,936,590.61	128.1
Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	1,182,097,000.00	1,166,952,313.17	(15,144,686.83)	98.7
Гэрэл, цахилгаан	532,836,100.00	637,598,120.82	104,762,020.82	119.7
Түлш, халаалт	258,004,100.00	170,123,240.35	(87,880,859.65)	65.9
Цэвэр, бохир ус	388,584,000.00	357,490,952.00	(31,093,048.00)	92.0
Байрны түрээс	2,672,800.00	1,740,000.00	(932,800.00)	65.1
Хангамж, бараа материалын зардал	597,253,900.00	545,772,168.09	(51,481,731.91)	91.4
Бичиг хэрэг	47,356,600.00	94,025,672.60	46,669,072.60	198.5
Тээвэр, шатахуун	36,228,200.00	47,381,529.08	11,153,329.08	130.8
Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	24,658,800.00	20,547,295.47	(4,111,504.53)	83.3
Ном, хэвлэл	2,600,000.00	2,600,000.00	-	100.0
Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	412,744,000.00	288,863,889.74	(123,880,110.26)	70.0
Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	73,666,300.00	92,353,781.20	18,687,481.20	125.4
Нормативт зардал	45,630,485,300.0	47,297,401,657.06	1,666,916,357.06	103.7
Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	44,432,079,300.00	46,127,204,009.06	1,695,124,709.06	103.8
Хоол, хүнс	1,080,229,600.00	1,065,617,698.00	(14,611,902.00)	98.6
Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	118,176,400.00	104,579,950.00	(13,596,450.00)	88.5
Эд хогшил, урсгал засварын зардал	3,588,404,600.00	2,910,744,619.56	(677,659,980.44)	81.1
Багаж, техник, хэрэгсэл	640,919,500.00	630,163,547.04	(10,755,952.96)	98.3
Тавилга	17,768,000.00	11,107,955.00	(6,660,045.00)	62.5
Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	4,650,000.00	4,650,000.00	-	100.0

Улсын нэгдүгээр төв эмнэлгийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Урсгал засвар	2,925,067,100.00	2,264,823,117.52	(660,243,982.48)	77.4
Томилолт, зочны зардал	24,944,100.00	15,700,100.00	(9,244,000.00)	62.9
Дотоод албан томилолт	24,944,100.00	15,700,100.00	(9,244,000.00)	62.9
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	5,541,862,800.00	6,240,724,179.07	698,861,579.07	112.6
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	5,406,892,000.00	6,186,090,469.07	779,198,469.07	114.4
Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	13,900,000.00	12,000,000.00	(1,900,000.00)	86.3
Даатгалын үйлчилгээ	2,123,500.00	2,123,500.00	-	100.0
Тээврийн хэрэгслийн татвар	516,500.00	478,845.00	(37,655.00)	92.7
Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	110,000.00	110,000.00	-	100.0
Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	84,530,000.00	11,000,000.00	(73,530,000.00)	13.0
Газрын төлбөр	5,385,400.00	5,381,040.00	(4,360.00)	99.9
Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	28,405,200.00	23,540,325.00	(4,864,875.00)	82.9
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	431,395,800.00	386,689,275.31	(44,706,524.69)	89.6
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	431,395,800.00	386,689,275.31	(44,706,524.69)	89.6
УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,571,033,100.00	1,203,526,974.00	(367,506,126.00)	76.6
Бусад урсгал шилжүүлэг	1,571,033,100.00	1,203,526,974.00	(367,506,126.00)	76.6
Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	343,879,600.00	295,886,974.00	(47,992,626.00)	86.0
Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,227,153,500.00	907,640,000.00	(319,513,500.00)	74.0
ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	84,413,966,000.00	90,409,726,384.61	5,995,760,384.61	107.1
НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	72,297,348,600.00	80,288,450,030.41	7,991,101,430.41	111.1
Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	72,297,348,600.00	80,288,450,030.41	7,991,101,430.41	111.1
ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	12,116,617,400.00	10,121,276,354.20	(1,995,341,045.80)	83.5
Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	4,777,156,400.00	4,978,230,914.66	201,074,514.66	104.2
Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	7,339,461,000.00	5,143,045,439.54	(2,196,415,560.46)	70.1
БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1	-	-
Төсвийн байгууллага	1	1	-	-
АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	874	834	(40)	95.4
Удирдах ажилтан	13	13	-	100.0
Гүйцэтгэх ажилтан	626	604	(22)	96.5
Үйлчлэх ажилтан	224	206	(18)	92.0
Гэрээт ажилтан	11	11	-	100.0

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

УНТЭ-ийн үйл ажиллагааны зорилго нь эмчилгээ, сувилгаа, үйлчилгээ, орчны шинэчлэлийг олон улсын түвшинд нийцүүлэн сайжруулж, инновац, эрдэм шинжилгээ, судалгааны хамрах хүрээг өргөжүүлэн, эмнэлгийн мэргэшсэн, нэгдмэл, цогц, тусламж, үйлчилгээг салбарын анхдагч, үндэсний манлайлагчаас дэлхийн жишигт хүргэхэд оршино гэж тодорхойлжээ.

УНТЭ нь улсын хэмжээнд эмнэлгийн төрөлжсөн нарийн мэргэжлийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлж, анагаах ухааны сургалт, судалгаа явуулах, эрдэм шинжилгээний ажил эрхлэх, эмнэлгийн байгууллагад мэргэжил, арга зүйн гурав дахь шатны лавлагаа, тусламж үзүүлэх үндсэн чиглэлийн дагуу захиргааны алба, эмнэлзүйн 43 тасаг нэгжтэйгээр үйл ажиллагаагаа явуулж байна.

Тус эмнэлэг 2022 онд дараах эмчилгээ, сувилгаа, үйлчилгээг үзүүлсэн байна. Үүнд:

- Амбулаторийн тусламж үйлчилгээг 360,426;
- Оношилгоо шинжилгээг 458,263;
- Хэвтүүлэн эмчлэх тусламж үйлчилгээг 548 ортойгоор 22,563;
- Мэс заслын тусламж үйлчилгээг 12,908;
- Дотрын тусламж үйлчилгээг 9,598;
- Яаралтай түргэн тусламжийн үйлчилгээг 27,515;
- Эрчимт эмчилгээний тусламж үйлчилгээг 808;
- Гемодиализийн тусламж үйлчилгээг 565;
- Элэг шилжүүлэн суулгах хагалгааг 42;
- Бөөр шилжүүлэн суулгах хагалгааг 40;
- Чихний дунгийн суулгацын хагалгааг 14;
- Ковидын тусламж үйлчилгээ 132 хүнд тус тус үзүүлсэн байна.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

УНТЭ нь байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогтой холбоотой дараах хууль эрх зүйн орчны хүрээнд үйл ажиллагаагаа явуулж байна. Үүнд:

- Эрүүл мэндийн тухай хууль,
- Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний тухай хууль,
- Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн тухай хууль,
- Эрүүл мэндийн даатгалын тухай хууль,
- Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль,
- Төсвийн тухай хууль,
- "Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай" хууль,
- "Шилэн дансны тухай" хууль,
- "Төрийн болон орон нутгийн өмчийн талаар авах зарим арга хэмжээний тухай" /Засгийн газрын 2020 оны 10 дугаар тогтоол/
- "Төрийн албаны цалингийн нэгдсэн систем нэвтрүүлэх тухай" /Засгийн газрын 2020 оны 163 дугаар тогтоол/
- ТБОНӨХБАҮХА ажиллагааны журмыг сонгоход баримтлах босго үнэ тогтоох тухай /Засгийн газрын 2021 оны 124 дүгээр тогтоол/

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд дараах өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:

- Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль,

- Хөдөлмөрийн тухай хууль,
- Жагсаалт, төлбөрийн хэмжээ, төлбөрийн арга, журам шинэчлэх батлах тухай /ЭМДҮЗ-ийн 2022 оны 1 дүгээр тогтоол/,
- Багц, төлбөрийн хэмжээ, журам батлах тухай /ЭМДҮЗ-ийн 2022 оны 6 дугаар тогтоол/,
- Эмийн жагсаалтыг шинэчлэн батлах тухай /ЭМДҮЗ-ийн 2022 оны 11 дүгээр тогтоол/,
- Журам шинэчлэн батлах тухай (Чанар, төлбөрийн хяналтын журам) /ЭМДҮЗ-ийн 2022 оны 12 дугаар тогтоол/,
- Эмнэлзүйн заавар батлах /ЭМС-ын 2022 оны А/77- А/82, А/147 дугаар тушаал/,
- Шинэ коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын оношилгоо, эмчилгээний түр заавар шинэчлэн батлах тухай /ЭМС-ын 2022 оны А/33 дугаар тушаал/,
- Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний чанар, аюулгүй байдлыг сайжруулах ажлын удирдамж, хэрэгжүүлэх төлөвлөгөө батлах тухай /ЭМС-ын 2022 оны А/136 дугаар тушаал/,
- Эрүүл мэндийн салбарын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам /ЭМС-ын 2022 оны А/346 дугаар тушаал/,
- Улсын хэмжээнд 2022-2025 онд эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээнд ашиглах орны дээд хязгаарыг батлах тухай /ЭМС-ын 2022 оны А/475 дугаар тушаал/,
- Төрөөс эмийн зардлыг нь хариуцан амбулаториор эмчлэх өвчний жагсаалт, эм олгох үйл ажиллагааг зохицуулах журам батлах тухай /ЭМС-ын 2022 оны А/407 дугаар тушаал/,
- Халдварт өвчинтэй тэмцэх, сэргийлэх арга хэмжээний 2022-2025 оны төлөвлөгөө батлах тухай /ЭМС-ын 2022 оны А/528 дугаар тушаал/,
- Эрүүл мэндийн салбарын 2022-2025 оны стратеги төлөвлөгөө /ЭМС-ын 2022 оны А/609 дугаар тушаал/,
- "Албан томилолтын зардлын тариф шинэчлэн батлах тухай" /Сангийн сайдын 2022 оны 120 дугаар тушаал/,
- Сангийн сайд, Эрүүл мэндийн сайдын 2022 оны 49/118 дугаар хамтарсан тушаал

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

УНТЭ-ийн 2022 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккрузл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

УНТЭ-ийн Ерөнхий захирлын 2018 оны А/26 дугаар тушаалаар баталсан Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг үйл ажиллагаандаа мөрдөж байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцэж байгаа боловч шинэчлэгдсэн стандарт, хууль тогтоомж, гүйцэтгэлийн санхүүжилтийн төлөвлөлт, бүртгэл, тайлагналтай холбоотой нэмэлт өөрчлөлтийг тусган шинэчлэх шаардлагатай байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Улсын нэгдүгээр төв эмнэлгийн 2022 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан "Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар"-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 9,932,241.9 мянган төгрөгөөр буюу 14.9 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл 1	Эцсийн үлдэгдэл 2	Өөрчлөлт 3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	52,005.7	5,092,874.2	5,040,868.5
Авлага	9,150,812.6	3,272,550.7	(5,878,261.9)
Урьдчилгаа (урьдчилж гарсан зардал)	-	209,555.9	209,555.9
Бараа материал	6,841,813.1	10,881,245.7	4,039,432.6
Үндсэн хөрөнгө	50,831,617.8	57,352,491.1	6,520,646.9
Нийт хөрөнгө	66,876,249.2	76,808,483.3	9,932,241.9
Өр төлбөр	7,801,119.2	1,631,477.0	(6,159,642.3)
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	59,075,130.0	75,117,014.2	16,101,884.2
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	66,876,249.2	76,788,483.3	9,932,241.9

Дээрх хүснэгтээс харахад дансны үлдэгдэлд гарсан материаллаг дүнтэй дараах өөрчлөлтүүд байна. Үүнд:

- Мөнгөн хөрөнгийн дансны үлдэгдэл 5,092,874.2 мянган төгрөгт хүрч 5,040,868.5 мянган төгрөгөөр өссөн нь эрүүл мэндийн салбарт гүйцэтгэлийн санхүүжилт хэрэгжүүлсэн, цар тахлын нөлөө буурч эмнэлгийн тусламж үйлчилгээ хэвийн явуулах нөхцөл бүрдсэнтэй;
- Авлага дансны үлдэгдэл 3,272,550.7 мянган төгрөгт хүрч 5,878,261.9 мянган төгрөгөөр буурсан нь ЭМДЕГ-аас авах авлага буурсантай;
- Бараа материал дансны үлдэгдэл 10,881,245.7 мянган төгрөгт хүрч 4,039,432.6 мянган төгрөгөөр өссөн нь ЭМЯ-аас 1,874,732.9 мянган төгрөгийн эм боох материал, хангамжийн материал үнэ төлбөргүй шилжиж ирсэнтэй,
- Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 50,831,617.8 мянган төгрөгт хүрч 6,520,646.9 мянган төгрөгөөр өссөн нь 1,409,077.4 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө бэлтгэсэн, үүнээс их засвар 872,303.1 мянган төгрөг, ЭМС-ын тушаалаар 9,104,465.7 мянган төгрөгийн эмнэлгийн тоног төхөөрөмж, тавилга эд хогшил, 245,750.4 мянган төгрөгийн засвар, нийслэлийн хөрөнгө оруулалтаар 1,622,569.6 мянган төгрөгийн гадна зогсоолын тохижилтыг тоног төхөөрөмжийн хамт үнэ төлбөргүй хүлээн авсантай;
- Засгийн газрын хувь оролцоо дансны үлдэгдэл 78,367,500.6 мянган төгрөг болж 16,101,884.2 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант оны үр дүн нэмэгдсэнтэй;
- Өр төлбөр дансны үлдэгдэл 1,631,477.0 болж өмнөх оноос 6,159,642.3 мянган төгрөгөөр буурсан нь эм ханган нийлүүлэгч ААН байгууллагуудын өмнөх оны өрийг төлж барагдуулсантай тус тус холбоотой байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2022 оны эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг ЭМД-ын санхүүжилтээр 63,823,617.3 мянган төгрөг, үйл ажиллагааны орлогоос 8,250,392.8 мянган төгрөг нийт зарлагыг 72,074,010.1 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж ТУЗ-ын 2022 оны 01 дүгээр тогтоолоор баталжээ.

Хөдөлмөрийн тухай хуулийн шинэчлэл, цар тахлын үед эмнэлгийн бэлэн байдлыг хангах болон эрүүл мэндийн ажилтны нийгмийн баталгааг сайжруулах, эмнэлгийн тусламж үйлчилгээнд нэн шаардлагатай эм, эмнэлгийн хэрэгслийн нөөц бэлдэх зэрэг асуудлуудтай холбогдуулан ТУЗ-ийн 2022 оны 06, 10, 13 дугаар тогтоолоор тус тус төсвийн тодотгол хийж, санхүүжилтийн эх үүсвэрийг 12,339,955.9 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлж нийт 84,413,966.0 мянган төгрөгөөр баталсан. Үүний 72,297,346.8 мянган төгрөг нь ЭМДС-аас, 12,116,617.4 мянган төгрөг нь үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжихээр баталсан байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 4 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр нийт 90,409,726.4 мянган төгрөгийн мөнгөн орлого бүрдүүлсэн нь ТУЗ-өөр баталсан төлөвлөгөөт орлогоос 7.1 хувь буюу 5,996,855.0 мянган төгрөгөөр давуулан биелүүлсэн байна. Нийт орлогын 80,288,450.0 мянган төгрөгийг ЭМД-ын сангаас, 10,121,276.3 мянган төгрөгийг үйл ажиллагааны орлогоос бүрдүүлжээ.

Гүйцэтгэлээр урсгал үйл ажиллагааны зардалд нийт 85,369,957.0 мянган төгрөг зарцуулж төлөвлөсөн зардлаас 955,991.0 мянган төгрөг буюу 1.1 хувиар хэтэрсэн нь орлого 7.1 хувиар нэмэгдсэнтэй холбоотой. Нийт зардлын гүйцэтгэлд нормативт зардал 1,666,916.4 мянган төгрөг, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний зардал 779,198.5 мянган төгрөгөөр хэтэрсэн нь ЭМЯ-наас өгсөн албан даалгаврын дагуу цар тахлын үед эмнэлгийн нөөц бүрдүүлж, бэлэн байдлыг хангаж ажилласантай холбоотой байна.

Төсвийн төлөвлөгөөнөөс цалин хөлс 219,512.0 мянган төгрөг, байр ашиглалттай холбоотой зардал 15,144.7 мянган төгрөг, хангамжийн материалын зардал 51,481.7 мянган төгрөг, эд хогшил, урсгал засварын зардал 677,659.9 мянган төгрөг, томилолт зочны зардал 9,244.0 мянган төгрөг, нэг удаагийн тэтгэмжийн зардлыг 319,513.5 мянган төгрөгөөр тус тус хэмнэлттэй зарцуулсан байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

/мянган төгрөгөөр/

д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээний		Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
	Код	Нэр				
1	71602	Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээ	84,413,966.0	85,369,957.0	955,991.0	101.1
1.1	80101	Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	80,220,587.9	81,735,101.6	1,514,513.7	101.9
1.2	80802	Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж	1,227,153.5	907,640.0	(319,513.5)	74.0
1.3	83601	Нэмэлт - Олон улсын байгууллагаас олгосон	46,464.5	46,453.9	(10.6)	100.0
1.4	83603	Нэмэлт - Дээд шатны төсвөөс хуваарилсан	2,919,760.1	2,680,761.5	(238,998.6)	91.8

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д "Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана." гэж заасны дагуу Улсын нэгдсэн төв эмнэлгийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав. Мөн байгууллагын үйл ажиллагааг сайжруулахтай холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Баян суварга Аудит ХХК-ийн ахлах аудитор Г.Юра, гэрээт аудитор О.Пүрэвдорж, аудиторын туслах Ч.Эрдэнэчимэг нар гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер Г.Мөнхзул, захирал С.Должинсүрэн нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

УНТЭ-ийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Үндэсний аудитын газарт 2023 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдрийн 2/219 дугаартай албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг "бага" гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 64,684,991.1 мянган төгрөгөөс 1 хувиар буюу 646,849.9 мянган төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагатай гэж үзсэн.

Гүйцэтгэлийн санхүүжилттэй холбоотойгоор 2022 оны жилийн эцсийн санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 80,530,106.2 мянган төгрөг болж, өмнөх оноос 15,845,115.1 мянган төгрөгөөр өссөн тул дахин тооцсон материаллаг байдлыг 2022 оны нийт зардлын дүнгээс 1 хувиар буюу 805,301.1 мянган төгрөгөөр шинэчлэн тогтоосон. Аудитын дахин тооцсон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг 75.0 хувиар тооцож 603,975.8 мянган төгрөгөөр тогтоосон.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

УНТЭ нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг хэрэгжүүлэхтэй холбоотой төлөвлөгөө баталж ажилласан байна.

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуульд заасан төсвийн байгууллагад хориглох 29 заалт тус бүрийг тусгасан хүснэгтээр биелэлтийг гаргуулан авч анхан шатны баримт болон журналуудтай тулган үзэхэд шинэ жилийн арга хэмжээ зохион байгуулаагүй, байгууллагын аваргад олгох мөнгөн шагнал болон бусад шагнал урамшууллын зардлыг гаргаагүйгээс 319,513.5 мянган, дотоод томилолт зочны зардлыг 7,260.4 мянган, албан хаагчид тэтгэвэрт гарахад нь олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмжийн зардлаас 47,992.7 мянган төгрөгийг тус тус хэмнэж, нийт дүнгээр 374,766.6 мянган төгрөгийн хэмнэлт гарган ажилласан байна.

Аудитаар Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилтийг шалгаж үзэхэд дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Эрүүл мэндийн сайдын 2022 оны А/134, А/414, А/519 дүгээр тушаалуудаар коронавируст халдварын хариу арга хэмжээнд шаардагдах 13,800 ширхэг 170,500.0 мянган төгрөгийн эмнэлгийн хэрэгсэл өрийн хэмнэлтийн/нэг удаагийн хэрэгсэл/-ийг үнэ төлбөргүй хүлээн

авч бүртгэсэн байна. Эдгээр хэрэгсэл нь оны эхэнд их хэмжээний үлдэгдэлтэй байсны зэрэгцээ ашиглагдаагүй байна.

Энэ нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15.1.6-д нөөцлөх шаардлагатай бараа, материалыг үр ашиггүй удаан хадгалах, шаардлагагүйгээр их хэмжээгээр бараа, материал бэлтгэх нөөцлөхийг хориглоно гэж заасантай нийцээгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг хэрэгжүүлж ажиллах зөвлөмж өгөх.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст 3,512 мэдээллийг ил тод байршуулахаас 864,417.9 мянган төгрөгийн 7 мэдээллийг хугацаа хоцроож мэдээлсэн байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дугаар зүйлийн 4.1.3-т заасан “тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх” заалттай нийцээгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Шилэн дансны цахим хуудаст байршуулах мэдээ мэдээллийн асуудал хариуцсан ажилтны ажлын хариуцлагыг дээшлүүлж, хуулийн хэрэгжилтэд тавих дотоод хяналтыг сайжруулж ажиллах зөвлөмж өгөх.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Тайлант онд бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авалтын 818 байгууллагатай байгуулсан гэрээний биелэлт, хэрэгжилтийг түүвэрлэн шалгахад 35,889.8 мянган төгрөгийн 47 гэрээг дүгнэсэн акт үйлдээгүй, гэрээний биелэлтийг бүрэн биелсэн гэж дүгнэн акт үйлдсэн боловч 5,997.3 мянган төгрөгийн барааг дутуу нийлүүлсэн зэрэг нийт 41,887.1 мянган төгрөгийн зөрчил илэрсэн бөгөөд өмнөх аудитаар өгсөн зөрчил арилгах албан шаардлагыг бүрэн хэрэгжүүлээгүй, зөрчлийг давтан гаргасан байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.6-д “эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулах, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах удирдах” гэсэн заалтыг мөрдөж ажиллаагүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Хууль тогтоомжид заасны дагуу бэлтгэн нийлүүлэгчтэй байгуулсан гэрээний биелэлтийг үнэн зөв дүгнэж, гэрээний үүргээ биелүүлээгүй нөхцөлд хариуцлага тооцох албан шаардлага хүргүүлэх.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн ТБОНӨХБАҮХАТХ тогтоомжийн хүрээнд шалгасан зүйлийг холбогдох шалгуурт нийцээгүй байна гэж дүгнэлээ.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Завсрын аудитаар хэрэгжүүлсэн горим сорилын үр дүнд нийт 311,998.9 мянган төгрөгийн 9 асуудлыг илрүүлж, асуудлын бүртгэлээр зөвлөмж өгсөн ба жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн аудитаар дахин хянахад биелэлт хангалтгүй 41,887.1 мянган төгрөгийн нийцлийн асуудлаарх зөрчлийг тайлант оны аудитын тайланд тусгасан болно.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн 1 акт, 4 зөвлөмжийг бүрэн хэрэгжүүлж, 1 албан шаардлагыг биелүүлээгүй зөвлөмжийн хэрэгжилт 83.3 хувьтай байна.

Хүснэгт 4 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт	1	1,404.6	1	1,404.6	100.0
Албан шаардлага	1	349,984.6			0
Зөвлөмж	4	9,346.2	4	9,346.2	100.0
Нийт дүн	6	360,735.4	5	10,750.8	83.3

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Эмч, эмнэлгийн ажилтнуудыг гүйцэтгэлийн санхүүжилтээр цалин, урамшуулал олгохоор хэрэгжиж байгаа төслийн үйл ажиллагааны биелэлтэд горим сорил гүйцэтгэх.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 311,998.9 мянган төгрөгийн алдаа¹ илэрснээс аудитын явцад 311,998.9 мянган төгрөгийн алдааг залруулсан. Үүнд:

- Мөнгөн орлогын гүйлгээг бүртгэхдээ НБББББ-т тусгасан бичилтийг баримтлаагүйгээс 26,963.7 мянган төгрөгийг буруу бүртгэсэн; Мөнгөн орлогын 26,963.7 мянган төгрөгийн гүйлгээг данс буруу бүртгэсэн;
- Дабль аксиом консалтинг ХХК-тай байгуулсан НБББББ боловсруулах гэрээт ажил хийгдээгүй, гэрээний төлбөрийн 14,680.0 мянган төгрөгийг урьдчилж төлсөн тооцоогоор бүртгэж тайлагнаагүй зөрчлийг арилгуулж, төлбөрийг буцаан төлүүлсэн;
- 2022 оны санхүүгийн байдлын тайлангийн эхний үлдэгдлийг өмнөх оны аудит хийгдсэн тайлангийн эцсийн үлдэгдэлтэй тулган шалгахад мөнгөн хөрөнгө, өглөгийн дүн тус тус 1,099.1 мянган төгрөгөөр илүү зөрүүтэй тайлагнагдсан; Санхүүгийн байдлын тайланд мөнгөн хөрөнгө, өр төлбөрийн дансны эхний үлдэгдлийг 1,099.1 мянган төгрөгөөр өмнөх оны аудит хийсэн тайлангаас зөрүүтэй тайлагнасан;
- Жилийн эцсийн санхүүгийн тайланд тэтгэвэр тэтгэмжийн зардлын 452.0 мянган төгрөг, байгууллагад өгөх өглөгийн 68,718.2 мянган төгрөг, урьдчилгаа төлбөрийн 200,085.9 мянган төгрөгийн данс буруу ангилж бүртгэснийг;

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/.

Аудитаар нийт 43,183.1 мянган төгрөгийн зөрчил илэрснээс, 41,887.1 мянган төгрөгийн албан шаардлага хүргүүлж, 1,296.0 мянган төгрөгийн зөвлөмж өгсөн.

5.1 Албан шаардлага

Тайлант онд бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авалтын 818 байгууллагатай байгуулсан гэрээний биелэлт, хэрэгжилтийг түүвэрлэн шалгахад 35,889.8 мянган төгрөгийн 47 гэрээг дүгнэсэн акт үйлдээгүй, гэрээний биелэлтийг бүрэн биелсэн гэж дүгнэж акт үйлдсэн боловч 5,997.3 мянган төгрөгийн барааг дутуу нийлүүлсэн зэрэг нийт 41,887.1 мянган төгрөгийн зөрчил илэрсэн, өмнөх аудитаар өгсөн зөрчил арилгах албан шаардлагыг бүрэн хэрэгжүүлээгүй, зөрчлийг давтан гаргасан байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-д "дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах," 20.2.6-д эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Өмнөх аудитаар өгсөн зөрчил арилгах албан шаардлагыг бүрэн хэрэгжүүлээгүй зөрчлийг давтан гаргасан тул хариуцлага тооцох албан шаардлага өгөх

5.2 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Авлагын данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Харилцагч 3 байгууллагаас авах 1,296.0 мянган төгрөгийн авлагын тооцоо нийлж, үлдэгдлийг баталгаажуулаагүй нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-д "дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах," 20.2.6-д эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Авлагын тайлан тооцоонд бүртгэлээр тавих хяналтыг сайжруулж, тайлант хугацааны эцэст харилцагч байгууллагуудтай бүрэн тооцоо нийлж баталгаажуулах.

2. Үндсэн хөрөнгийн данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Үндсэн хөрөнгийн дансанд бүртгэлтэй ашиглалтын хугацаа дуусаж, элэгдлээрээ анхны өртгөө бүрэн нөхсөн боловч ашиглагдаж байгаа 32 нэр төрлийн 1,269,206.1 мянган төгрөгийн дансны үнэ бүхий хөрөнгийг бодит үнэ цэнээр нь үнэлж бүртгээгүй, шинэчлэн тогтоох саналыг ТӨБЗГ-т хүргүүлж, шийдвэрлүүлээгүй байна.

Энэ нь ТӨБЗГ-ын 2019 оны 271 дүгээр тогтоолоор баталсан "Төрийн болон орон нутгийн өмчид эд хөрөнгө олж авах, бүртгэх, данснаас хасах, шилжүүлэх журам"-ын 7.1-д "Төрийн өмчит хуулийн этгээд нь эзэмшилдээ байгаа илүүдэл эд хөрөнгө болон элэгдэл хорогдлын шимтгэлээр анхны үнийг нөхсөн, түүнчлэн нөхөөгүй боловч гэмтэж засаж сэлбээд өөр

зориулалтаар ашиглаж болох эд хөрөнгийн ашиглалтын хугацаа болон үнийг шинэчлэн тогтоох саналыг бэлтгэн Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газарт ирүүлж шийдвэрлүүлнэ" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Цаашид ашиглагдах боломжгүй хөрөнгийн жагсаалтыг холбогдох байгууллагад хүргүүлж шийдвэрлүүлэх, ашиглах боломжтой хөрөнгийг дахин үнэлгээ хийх арга хэмжээ авч ажиллах.

3. Санхүүжилтийн орлоготой холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

ЭМДС-аас гүйцэтгэлээр нэхэмжилсэн орлогын дүн нь програмын хасалт, эмчийн хасалт гэсэн шалтгааны улмаас 3,018,736.0 мянган төгрөгөөр дутуу шилжиж орсон.

Энэ нь ЭМДҮЗ-ийн 2021 оны "Төлбөрийн хэмжээ, төлбөрийн арга, журам" шинэчлэн батлах тухай 03 дугаар тогтоолыг баримтлан ажиллаагүйтэй холбоотой байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Гүйцэтгэлийн санхүүжилттэй холбоотой батлагдсан эрхийн акт, заавар журмын мөрдөлтөд тавих дотоод хяналт, хэлтэс албад хоорондын харилцан хамаарал, ажлын уялдаа холбоог сайжруулж, ажил хариуцсан эмч, ажилтнуудын үүрэг хариуцлагыг дээшлүүлж ажиллах.

4. Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн үйл ажиллагаатай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

УНТЭ-ийн ТУЗ-ийн 2022 оны 02 дугаар хуралдаанаар дархлаа дарангуйлах эмийн шууд гэрээ байгуулах худалдан авалтын тухай, 04 дүгээр хуралдаанаар байгууллагын төсвийн зарлагын хуваарьт өөрчлөлт оруулах тухай тус тус хэлэлцсэн боловч тэмдэглэл, шийдвэр байхгүй, 03 дугаар хуралдаанаар 4 асуудал хэлэлцэхээр төлөвлөсөн боловч 1 асуудлыг хэлэлцсэн боловч хурлын тэмдэглэл байхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

ТУЗ-ийн хурлаар хэлэлцэх асуудлыг оновчтой тодорхойлж, хурлын тэмдэглэл, шийдвэр зэрэг баримт бичгийг цаг тухайд нь гаргаж албажуулан, үйл ажиллагааг жигдрүүлэх.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2023 оны 09 дүгээр сарын 01-ний өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Мөнгөн орлогын гүйлгээг бүртгэхдээ НБББББ-т тусгасан бичилтийг баримтлаагүйгээс 26,963.7 мянган төгрөгийг буруу бүртгэсэн.	1	26,963.7						1	26,963.7			
Дабль аксиом консалтинг ХХК-тай байгуулсан НБББББ боловсруулах гэрээт ажил хийгдээгүй, гэрээний төлбөрийн 14,680.0 мянган төгрөгийг урьдчилж төлсөн тооцоогоор бүртгэж тайлагнаагүй зөрчлийг арилгуулж, төлбөрийг буцаан төлүүлсэн.	1	14,680.0						1	14,680.0			
УНТЗ-ийн 2022 оны санхүүгийн байдлын тайлангийн эхний үлдэгдлийг өмнөх оны аудит хийгдсэн тайлангийн эцсийн үлдэгдэлтэй тулган шалгахад мөнгөн хөрөнгө, өглөгийн дүн тус тус 1,099.1 мянган төгрөгөөр илүү зөрүүтэй тайлагнагдсан.	1	1,099.1						1	1,099.1			
Жилийн эцсийн санхүүгийн тайланд тэтгэвэр тэтгэмжийн зардлын 452.0 мянган төгрөг, байгууллагад өгөх өглөгийн 68,718.2 мянган төгрөг, урьдчилгаа төлбөрийн 200,085.9 мянган төгрөг буюу нийт 269,256.1 мянган төгрөгийн бүртгэлийн алдааг тус тус залруулсан.	3	269,256.1						3	269,256.1			
Дүн	6	311,998.9						6	311,998.9			